

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 99'uncu ve 100'üncü maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Meral Danış BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Türkiye'de siyasi iktidarın uyguladığı neoliberal, sermaye odaklı ve kemer sıkma esaslı ekonomi politikaları; işçileri, emekçileri, emeklileri, kadınları, gençleri ve tüm dar gelirli toplum kesimlerini derin bir insani, sosyal ve ekonomik krizin ortasına itmiştir. Ücretlerin yüksek enflasyon, hayat pahalılığı ve eriyen alım gücü karşısında günbegün yok olduğu mevcut koşullarda, yurttaşlar en temel insani yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilmek, mutfağındaki en temel gıda maddelerini temin edebilmek, barınma hakkını koruyabilmek ve faturasını ödeyebilmek için bankalara, yüksek faizli kredi mekanizmalarına ve Kredili Mevduat Hesaplarına (KMH) mahkûm bırakılmaktadır. Bugün Türkiye'de borçlanmak bir finansal tercih veya refah göstergesi olmaktan tamamen çıkmış; amansız bir hayatta kalma mücadelesinin, adeta tek geçim aracı haline getirilmiş bir zorunluluğun ifadesi olmuştur.

Basına ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine yansıyan son finansal veriler, toplumun içine sürüklendiği bu devasa borç krizinin ürkütücü boyutlarını açıkça gözler önüne sermektedir. Nitekim yılbaşından bu yana geçen kısa sürede tüketici kredileri ve bireysel kredi kartı borçlarının toplamı %20,3 oranında kritik bir artış göstermiştir. Geliri giderini karşılamayan, asgari ücretin ve açlık sınırının altında yaşamaya zorlanan milyonların zorunlu harcamaları için başvurduğu Kredili Mevduat Hesaplarındaki (KMH) borç stoku, yılbaşındaki 751 milyar 383 milyon TL seviyesinden 925 milyar TL sınırını aşarak tarihi bir rekor kırmıştır. Üstelik gelir-gider dengesi tamamen altüst olan, borcu borçla kapatma imkânı dahi elinden alınan ve borcunu ödeyemediği için yasal takibe çekilen bireysel kredi kartı borçlarında ise %55,3 gibi devasa bir sıçrama yaşanmıştır.

İktidarın "enflasyonla mücadele" adı altında yürüttüğü sıkılaşma ve yüksek faiz politikaları, krizin tüm faturasını ve yükünü emekten ve halktan yana keserken; finans ve bankacılık sektörünün kârlılıklarını katlamasına zemin hazırlamaktadır. Milyonlarca yurttaş icra dairelerinin, bankaların, avukatlık bürolarının ve alacakları ucuza kapatan varlık yönetim şirketlerinin kısılcacında psikolojik ve sosyal bir çöküşe itilmektedir. Bu sürdürülemez tablo, özellikle Doğu ve Güneydoğu illerinde, tarımsal girdilerin pahalandığı, istihdamın sınırlı olduğu ve yoksulluğun derinleştiği Erzurum gibi kentlerimizde çok daha ağır bir sosyo-ekonomik tahribata yol açmaktadır. Halkın en temel hakkı olan insanca yaşam hakkı gaspedilip boğazına kadar borca batırılırken, sosyal devlet ilkesinin gereği olarak kamusal sorumlulukların yerine getirilmesi ve halkı borç sarmalından çıkaracak acil kamusal müdahalelerin hayata geçirilmesi ertelenemez bir zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde bireysel kredi, kredi kartı ve KMH hesabı borçları nedeniyle yasal ve idari takipte bulunan toplam yurttaş sayısı kaçtır? Bu sayı son bir yıl içerisinde ay bazında nasıl bir değişim göstermiştir?

2. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Risk Merkezi verilerine göre, tüketiciler kredileri ve bireysel kredi kartı borçları nedeniyle hakkında icra takibi başlatılan yurttaşların yaş, cinsiyet ve meslek gruplarına göre dağılımı nedir?
3. Bölgesel eşitsizlikler göz önüne alındığında; Erzurum başta olmak üzere Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki illerimizde bireysel borçluluk, icra takibi ve takibe düşme oranları ne düzeydedir?
4. Seçim  evrem olan Erzurum özelinde, bireysel kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemediği için icra takibine uğrayan toplam yurttaş sayısı kaçtır ve bu yurttaşlarımızın bankalara olan toplam borç stoku ne kadardır?
5. Asgari ücretin ve emekli maaşlarının açlık sınırının altında kaldığı koşullarda, halkın zorunlu gıda ve barınma harcamaları için KMH hesaplarına ve kredi kartlarına sığınması karşısında, Bakanlığınızın dar gelirli kileri korumaya dönük doğrudan bir gelir desteği veya sosyal koruma kalkanı planı bulunmakta mıdır?
6. Bankaların yüksek faiz ortamında rekor k rlar açıkladığı bir süreçte; borç sarmalına giren dar gelirli yurttaşların omuzundaki yüksek akdi faiz, gecikme faizi, avukatlık ve icra masraflarını kısıtlayıcı veya denetleyici bir üst sınır düzenlemesi yapılması g ndeminizde midir?
7. Bankaların tahsil edemediği için batık alacak olarak g rd ği ve varlık yönetim şirketlerine devrettiği tüketiciler kredisi ve kredi kartı borçlarının toplam tutarı nedir? Bu borçlar kaç yurttaşımızı kapsamaktadır?
8. Varlık Yönetim şirketlerinin borçlu yurttaşlar üzerinde kurduğu psikolojik ve hukuki baskıyı ortadan kaldırmak, borçların anapara üzerinden kamusal bir anlayışla yapılandırılmasını sağlamak adına bir idari veya yasal düzenleme yapılması d ş n lmekte midir?
9. Uygulanan kemer sıkma ve dezenflasyon programının doğrudan emekçilerin ve yoksulların üzerine y k bindirdiği açıkken; borcunu ödeyemez hale gelen asgari ücretli, emekli, öğrenciler ve işsiz yurttaşlarımızın borçlarının silinmesi veya kamusal imk nlarla tasfiye edilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?
10. Yüksek hayat pahalılığı ve borç yükü sebebiyle son iki yılda gerçekleşen bireysel iflas, icra satışı ve borç kaynaklı sosyo-psikolojik krizlerin  nlenmesine ilişkin Bakanlığınızın diğer ilgili bakanlıklarla y r tt ği ortak bir kriz yönetim stratejisi mevcut mudur?